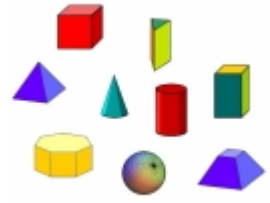

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5 NÁDOB

Popis aktivity
Sestavení rovnic podle podmínek úlohy a řešení soustavy rovnic o pěti neznámých.
Předpokládané znalosti
Základní tělesa, vyjádření neznámé ze vzorce, ekvivalentní úpravy lineární rovnice, řešení soustavy lineárních rovnic dosazovací metodou.
Potřebné pomůcky
Zadání
<p>Nádoby tvaru krychle, hranolu, koule, válce a kužele mají dohromady objem 9,1 litru. Objem krychle je stejný jako objem koule a kužele dohromady, ale je jen o čtvrt litru větší než objem válce. Hranol lze naplnit slítím tekutin z válce a koule, do které se vejde čtyřikrát více tekutiny než do kužele.</p> <p>Kolik litrů tekutiny pojme každá z těchto pěti nádob?</p>

Možný postup řešení, metodické poznámky
<p>Označíme neznámé přímo jako velikosti objemů jednotlivých těles (např. x, y, z, t, u) v litrech. Sestavíme pět rovnic podle zadání úlohy a dosazovací metodou řešíme soustavu rovnic. V ukázkovém řešení byly místo zvolených neznámých požitы značky pro tvary jednotlivých těles:</p>
$(1) \quad \blacksquare + \blacksquare + \odot + \blacksquare + \blacktriangle = 9,1$
$(2) \quad \blacksquare = \odot + \blacktriangle$
$(3) \quad \blacksquare = 0,25 + \blacksquare \Rightarrow \blacksquare = \blacksquare - 0,25 = (\odot + \blacktriangle) - 0,25$
$(4) \quad \blacksquare = \blacksquare + \odot \Rightarrow \blacksquare = (\blacksquare - 0,25) + \odot = (\odot + \blacktriangle) - 0,25 + \odot = 2\odot + \blacktriangle - 0,25$
$(5) \quad \odot = 4\blacktriangle$
<p>Dosadíme do rovnice (1):</p>
$(\odot + \blacktriangle) + (2\odot + \blacktriangle - 0,25) + (\odot) + (\odot + \blacktriangle - 0,25) + (\blacktriangle) = 9,1$
$(5\blacktriangle) + (9\blacktriangle - 0,25) + (4\blacktriangle) + (5\blacktriangle - 0,25) + (\blacktriangle) = 9,1$
$24\blacktriangle - 0,5 = 9,1$
$\blacktriangle = 0,4$

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dopočítáme ostatní neznámé:

$$\ominus = 4 \blacktriangle = \underline{1,6}$$

$$\blacksquare = \ominus + \blacktriangle = 1,6 + 0,4 = 2$$

$$\blacksquare = \blacksquare - 0,25 = 2 - 0,25 = 1,75$$

$$\blacksquare = \blacksquare + \ominus = 1,75 + 1,6 = 3,35$$

Provedeme zkoušku dosazením do základní rovnice:

$$2 + 3,35 + 1,6 + 1,75 + 0,4 = 9,1$$

Výsledky: Objem krychle $\blacksquare = 2$ litry
Objem hranolu $\blacksquare = 3,35$ litrů
Objem koule $\ominus = 1,6$ litru
Objem válce $\blacksquare = 1,75$ litru
Objem kužele $\blacktriangle = 0,4$ litru

Doplňkové aktivity

Žáci mohou řešit další úlohy, které vedou na soustavy rovnic, nebo sami takové úlohy vymýšlet.

Obrazový materiál | <http://purposegames.com>